

การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย
Development of the application to promote the creative sights of
Chiang Saen City Chiang Rai Province

นเรศร์ บุญเลิศ

Narate Bunloet

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

narate.bun@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

วิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย ได้แก่ 1. จัดทำแผนพัฒนาศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่มรดกล้านนา 2. พัฒนานวัตกรรมการศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่ด้วยแอปพลิเคชัน 3. การส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมมรดกล้านนา องค์ความรู้ที่เป็นผลการจัดการความรู้ในระดับชุมชนด้านการศึกษาเชิงสำรวจ ข้อมูลและวิธีการใช้ประโยชน์ของ นวัตกรรมแอปพลิเคชันส่งเสริมการท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยใช้วิธีการศึกษาผสมผสาน ทั้งการสำรวจ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณ และคุณภาพ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์แยกพิจารณา ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค นำข้อมูลมาวิเคราะห์ใน 3 ประเด็นที่ศึกษาการพัฒนาในรูปแบบสำหรับ ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมกระแสเศรษฐกิจใหม่ การใช้ประโยชน์ของนวัตกรรมเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ชุมชน สร้างงาน สร้างรายได้จะต้องมีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวโบราณสถาน ประวัติศาสตร์ให้สมบูรณ์ แอปพลิเคชันส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มข้อมูลที่ถูกต้อง สะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวจะทำให้ผลการตัดสินใจในการ ท่องเที่ยวโบราณสถานจากข้อมูลของการพัฒนาแอปพลิเคชันเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การท่องเที่ยวบรรลุวัตถุประสงค์

Keyword : การพัฒนา แอปพลิเคชัน การท่องเที่ยว โบราณสถาน สร้างสรรค์

ABSTRACT

This action research aims to develop an application to promote creative tourism in Chiang Saen. Chiang Saen: 1. Make a plan to develop Chiang Saen arts and culture. Lanna heritage. 2. Develop Chiang Saen arts and culture innovation with applications 3. Promote tourism. culture. Lanna heritage. Knowledge as a result of knowledge management at the community level in a survey study. Information and use of innovative applications to promote tourism. arts and culture. to strengthen the community. Using a combination of study methods Related personnel The quantitative and qualitative data were analyzed by analyzing the strengths. weaknesses. opportunities. and obstacles. and analyzed in three areas of study on the development of models for promoting tourism. art. culture. and new economic trends The use of innovation to strengthen communities. create jobs. generate income. need product improvement. Tourism Complete history Tourism promotion application to add accurate information. It is convenient for tourists to make tourism decisions in ancient sites based on application development data as factors that contribute to tourism objectives.

Keyword : Development. Application. Tourism. Archaeological site. Creative

บทนำ

เชียงใหม่ทางด้านประวัติศาสตร์เดิมเคยมีผู้อาศัยมาราวพุทธศตวรรษที่ 17-18 การก่อตั้งชุมชนที่อยู่ในที่ดอนติดแม่น้ำโขง พญาแสนภูกษัตริย์ราชวงศ์มังรายทรงสร้างเมืองเชียงใหม่ ซึ่งต่อมาเมืองเชียงใหม่เป็นเมืองลูกหลวงของอาณาจักรล้านนาจักรวรรดิราชวงศ์มังราย ศตวรรษที่ 20 จนกระทั่งอาณาจักรล้านนาถูกพม่ายึดครอง พุทธศักราช 2101 เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองสำคัญทางศาสนาและยุทธศาสตร์เมืองบริวารของอาณาจักรที่ควบคุมตอนบนของหัวเมืองฝ่ายเหนือ เมืองเชียงใหม่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วตลอด 20 กว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายการค้าต่างประเทศ โดยเชียงใหม่ได้รับการประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงใหม่ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion - GMS) พื้นที่นอกเมืองส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม บางส่วนเป็นชุมชนเมือง นิคมอุตสาหกรรม และป่าไม้ สถานที่สำคัญต่าง ๆ ของเชียงใหม่ล้วนมีประวัติศาสตร์และเรื่องเล่าที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์และตำนานท้องถิ่น พื้นที่ภายในและโดยรอบเชียงใหม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมาย ทั้งทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทั้งยังเป็นแหล่งค้าขายระหว่างประเทศที่สำคัญ มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจมากมาย แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ เช่น เมืองโบราณเชียงใหม่ เมืองโบราณเชียงใหม่ วัดเจดีย์หลวง วัดพระธาตุจอมกิติ วัดพระธาตุผาเงา วัดป่าสัก วัดพระเจ้าล้านทอง วัดพระยืน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่ น้ำตกบ้านไร่ สบรวกหรือสามเหลี่ยมทองคำ เวียงเชียงใหม่หรือเวียงสบรวก พระธาตุคอกยู่เข้า หอฝิ่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ พิพิธภัณฑสถานบ้านฝั้น เวียงหนองล่อง ทะเลสาบเชียงใหม่ และยังเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เช่น ไทยวน ไทลื้อ อู้อี้อ่าชาคอกยู่สะงั๊ มังขาวบ้านธารทอง เย้าบ้านห้วยก๊ว้น ส่วนประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของชาวเชียงใหม่ เช่น ปอยหลวง ทานสลาก สืบชะตาเมือง พ.ศ. 2530 เมืองเชียงใหม่ได้รับการบรรจุเป็นโครงการบูรณะและอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์แห่งชาติ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 มีเป้าหมายที่จะสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเมืองเชียงใหม่และบริเวณในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อดำเนินงานปรับปรุงบูรณะโบราณสถานและสภาพภูมิประเทศ ให้เกิดบรรยากาศ เพื่อให้เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์สูงสุด (สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 6 เชียงใหม่. 2542 : 10) จากหลักฐานทางโบราณคดีเมืองเชียงใหม่ได้พบหลักฐานทางโบราณคดีประเภทหินกะเทาะจัดเป็นเครื่องมือยุคหินเก่า ประเภทเครื่องประดับ และสับตัด อันเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการล่าสัตว์ซึ่งตรงกับยุคหินเก่าและหินกลาง (วีรพันธุ์ มาลัยพันธุ์. 2515 : 38) การส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่และการที่จะให้คนในพื้นที่ตระหนักถึงโบราณสถานซึ่งเป็นมรดกล้านนาของจังหวัดชายแดน การจัดกลยุทธ์ทางการตลาดที่จำเป็นในการสร้างเสริมเศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้เกิดรูปธรรมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองสำคัญทางประวัติศาสตร์ได้กล่าวถึงเมืองโบราณโยนกนครไชยบุรีศรีช้างแสน และทิวทัศน์เชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในตำนานสิงหนวัติกุมาร โดยเจ้าชายสิงหนวัติกุมารได้ตั้งเมืองใหม่ที่เมืองเชียงใหม่ริมฝั่งแม่น้ำขรณี(แม่น้ำโขง)ซึ่งเป็นแคว้นเมืองสุวรรณโคตมค้ำ (กรมศิลปากร. 2516 : 53) ปัจจุบันส่วนใหญ่มีสภาพเป็นเมือง เนื่องจากเป็นที่ตั้งของตัวอำเภอเชียงใหม่และเทศบาลตำบลเวียงเชียงใหม่ พื้นที่เต็มไปด้วยอาคารสิ่งปลูกสร้างทั้งของส่วนราชการและเอกชน รวมถึงบ้านเรือนราษฎร ร้านค้า ตลาด ท่าเรือ วัด สถานศึกษา บ้านพักและรีสอร์ทหน่วยงานด้านการค้า ศิลปกรรม การท่องเที่ยว และพิพิธภัณฑสถาน โดยมีโบราณสถานแทรกตัวอยู่เป็นระยะพื้นที่ด้านทิศใต้ภายในเมืองมีสภาพเป็นชุมชนหนาแน่นน้อยกว่าพื้นที่ด้านทิศเหนือ บางส่วนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทั้งทำนา ทำไร่ และสวนผลไม้ พื้นที่นอกเมืองส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม บางส่วนเป็นชุมชนเมือง นิคมอุตสาหกรรม และป่าไม้ สถานที่สำคัญต่าง ๆ ของเชียงใหม่ล้วนมีประวัติศาสตร์และเรื่องเล่าที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์และตำนานท้องถิ่น พื้นที่ภายในและโดยรอบเชียงใหม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมาย ทั้งทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทั้งยังเป็นแหล่งค้าขายระหว่างประเทศที่สำคัญ มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจมากมาย แหล่ง

ท่องเที่ยวเหล่านี้ เช่น เมืองโบราณเชียงใหม่ เมืองโบราณเชียงใหม่ วัดเจดีย์หลวง วัดพระธาตุจอมกิติ วัดพระธาตุผาเงา วัดป่าสัก วัดพระเจ้าล้านทอง วัดพระยืน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่ น้ำตกบ้านไร่ สบรวกหรือสามเหลี่ยมทองคำ เวียงเชียงใหม่หรือเวียงสบรวก พระธาตุคอกยปูเข้า หอผืน อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเวียงหนองล่อง ทะเลสาบเชียงใหม่ และยังเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เช่น ไทยวน ไทลื้อ อูโล้อาข่าดอยสะงี้ ม้งชาวบ้านธารทอง เย้าบ้านห้วยกว๊าน ส่วนประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของชาวเชียงใหม่ เช่น ปอยหลวง ทานสลาก สืบชะตาเมือง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2564.107) การยกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น

ผู้วิจัยสนใจในการที่จะศึกษาแผนการส่งเสริมการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย เพื่อให้ประชาชน และชุมชนท้องถิ่นได้มีความตระหนักถึงคุณค่าทางมรดกของอำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย การสร้างตลาดการท่องเที่ยวทางโบราณสถานจึงเป็นกลยุทธ์หลักในการประชาสัมพันธ์ในองค์รวมโดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดของตลาดในภูมิภาค จึงต้องใช้ประกันพรมแดน ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในกรอบอาเซียนตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว มุ่งปรับโครงสร้างตลาดการท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงคุณภาพให้เกิดความเชื่อมโยงเส้นทางในภูมิภาค (ASEAM Tourism Connectivity Corridors)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อจัดทำแผนพัฒนาศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่มรดกล้านนา
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่ด้วยแอปพลิเคชัน
3. เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมมรดกล้านนา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ของการดำเนินงานรูปแบบการจัดการที่เป็นแนวทางการศึกษาในการจัดเก็บข้อมูลอันประกอบด้วย

1. การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) เป็นข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพจากการเก็บจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ที่จัดเก็บข้อมูลในการรวมกลุ่มสมาชิก จากการทำงานร่วมกัน จากการศึกษาสัมภาษณ์กลุ่มประชาชนจังหวัดเชียงราย จำนวน 90 คน ผู้นำท้องถิ่น จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 คน และผู้ที่เกี่ยวข้องของภาครัฐและเอกชนจำนวน 4 คน ใช้วิธีการเจาะจงตามการศึกษาวิจัย จำนวน 100 คน

2. การสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) เป็นการสนทนากลุ่มสมาชิกที่รับผิดชอบในการมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยววัฒนธรรมล้านนาตะวันออกสร้างความเข้มแข็งชุมชนในพื้นที่ การนำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบและขอบเขตของระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยที่สำคัญมาใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 วิธีการวิจัย

กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยตามการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยววัฒนธรรมสร้างความเข้มแข็งชุมชนในล้านนาที่ได้กำหนดระเบียบการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึกอันมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์เจาะลึกโดยการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ ในการกำหนดกระบวนการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีกระบวนการวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์มีการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ หรือการสัมภาษณ์แบบชี้แนะ คือ เป็นการ

สัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้างหรือมีการนำคำสำคัญมาใช้ประกอบในการขึ้นาคำสัมภาษณ์ เช่นมีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิดที่มีคำสำคัญพร้อมกับลักษณะของข้อคำถามที่มีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

2) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ดำเนินการโดยใช้วิธีการสังเกตในพื้นที่ภาคสนามและการสนทนากลุ่มกับประชาชน กลุ่มผู้นำ และผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันในประเด็นของสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมวิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการศึกษาผสมผสานหลายรูปแบบทั้งสำรวจเอกสารและการศึกษาภาคสนาม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Source) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) เป็นการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจากหนังสือ บทความในวารสาร เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ แผนพัฒนาตำบล ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งสืบค้นงานวิจัย (Data sources) เพื่อใช้ในการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาภาคสนาม ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในพื้นที่ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มกับประชาชน กลุ่มผู้นำ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยววัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ล้านนา ตะวันออกสร้างความเข้มแข็งชุมชนในล้านนามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในเขตพื้นที่

การศึกษาลงพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้คณะผู้วิจัยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยว และประสบการณ์ท้องถิ่น จากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในการศึกษาทั้งหมด

1.2 พื้นที่วิจัย/องค์กร

1) พื้นที่วิจัย ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

2) พื้นที่ขยายผลและใช้ประโยชน์ เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน

จังหวัดเชียงราย

1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

2) กลุ่มตัวอย่าง ประชาชน จำนวน 90 คน ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 6 คน และผู้ที่เกี่ยวข้องรัฐและเอกชน จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 100 คน

3) การสุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ชนิดของเครื่องมือวิจัย แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการดังนี้

เครื่องมือที่นำมาใช้สำหรับกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย การวิจัยได้กำหนดกระบวนการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา ตลอดจนผลงานวิจัยประเภทต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการสร้างพื้นฐานขององค์ความรู้ในทางวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่มีความชัดเจนตายตัว มีความน่าสนใจในแต่ละประเด็นของ

คำตอบ จากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ อันทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลาย และข้อเท็จจริงในทางดำเนินการและใช้เครื่องมือ ได้แก่

1. แบบการศึกษาการพัฒนาวัตกรรมการท่องเที่ยววัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก โดยใช้การสำรวจพื้นที่วิจัยประกอบด้วยเนื้อหา จำนวน 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้ข้อมูลทั่วไป เช่น ข้อมูลส่วนตัวผู้ให้ข้อมูล เพศ สถานภาพ วัตถุประสงค์รูปแบบการจัดกิจกรรมและการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชน โดยใช้กลไกการตลาดในการส่งเสริมทำให้เกิดรายได้ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการ

1. แบบสัมภาษณ์ ประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีศึกษา จังหวัดเชียงราย
2. การประชุมชมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อที่จะได้ทราบถึงทิศทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนโดยใช้กลไกการตลาด

2) การสร้างเครื่องมือวิจัย

กระบวนการในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการวิจัยได้กำหนดให้ใช้วิธี ดังนี้ กำหนดให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกโดยกระบวนการสัมภาษณ์แบบขึ้นนำอันเป็นกระบวนการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะที่ไม่มีข้อคำถามที่เป็นมาตรฐานเป็นการกระบวนการสัมภาษณ์ที่ไม่มีกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่นำมาใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึก เพียงแต่มีการกำหนดลักษณะของข้อคำถามที่มีลักษณะเปิดกว้างมีความยืดหยุ่น ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ เจาะลึกโดยกระบวนการสัมภาษณ์แบบขึ้นนำอันเป็นกระบวนการสัมภาษณ์ที่ไม่มีรูปแบบข้อคำถามที่ตายตัว หรือกระบวนการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะที่ไม่มีข้อคำถามที่เป็นมาตรฐานเป็นการกระบวนการสัมภาษณ์ที่ไม่มีกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่นำมาใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึก เพียงแต่มีการกำหนดลักษณะของข้อคำถามที่มีลักษณะเปิดกว้างมีความยืดหยุ่น

2. สัมมนากลุ่ม มีการนำคำผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนตามสถานการณ์ที่มีการขับเคลื่อนหรือเปลี่ยนแปลงไป ได้ตลอดเวลาส่วนการกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการออกแบบการวิจัยหรือการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนและข้อบังคับ ส่วนที่ดำเนินด้านการจัดการการพัฒนาวัฒนธรรมแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยววัฒนธรรมล้านนา

2. การสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาอำนาจ ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านจัดการการพัฒนาวัฒนธรรมแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยววัฒนธรรม ล้านนา เช่น

1) ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลการท่องเที่ยววัฒนธรรมในล้านนา

3) ข้อบังคับในเรื่องงบประมาณประจำปี

4) สภาพปัญหาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลการท่องเที่ยววัฒนธรรมในล้านนา

5) ปัญหาและอุปสรรคองค์การบริหารส่วนตำบลการท่องเที่ยววัฒนธรรมในล้านนา

การนำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบและขอบเขตของระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยที่สำคัญมาใช้ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. วิธีการวิจัย เป็นการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยตาม การจัดการการพัฒนา นวัตกรรมแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยววัฒนธรรมล้านนาที่ได้กำหนดระเบียบการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยเชิง คุณภาพ ซึ่งการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารและกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึก อันมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 การสัมภาษณ์เจาะลึกโดยการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยเชิง คุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ ในการกำหนดกระบวนการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีกระบวนการวิจัยโดยการใช้ แบบสัมภาษณ์มีการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ คือ เป็นการสัมภาษณ์แบบ ปลายเปิด เช่น มีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิดที่มีค่าสำคัญพร้อมกับลักษณะของข้อคำถามที่มีความ ยืดหยุ่นและพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้ สัมภาษณ์แต่ละคน

วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งกลุ่มประชาชน ผู้นำชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ประกอบด้วย กลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน 100 คน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ของ *การจัดการการพัฒนา นวัตกรรมแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยววัฒนธรรมล้านนา*

1.2 การสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ดำเนินการโดยใช้วิธีการสังเกตในพื้นที่ภาคสนามและ การสนทนากลุ่มกับกลุ่มประชาชน ผู้นำ และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันในประเด็นของ สถานการณ์ ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ

3) การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลจากเอกสาร** เป็นการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี และผลงานการ วิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจากหนังสือ บทความในวารสาร เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ และแผนพัฒนาตำบล ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยววัฒนธรรม

2) **ข้อมูลภาคสนาม** ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในพื้นที่ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม กับองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่นบ้าน ศึกษาแนวคิด วิธิตำเนินการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยววัฒนธรรม ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในเขตพื้นที่ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของกลุ่มหรือประชาชนในพื้นที่

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) **ข้อมูลเชิงปริมาณ** ศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย แผนการบริหารจัดการนวัตวิถีชุมชนท้องถิ่นการท่องเที่ยววัฒนธรรมมรดกล้านนา และนโยบาย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2) **ข้อมูลเชิงคุณภาพ** แผนบริหารจัดการคุณภาพเป็นที่ยอมรับของภาครัฐและเอกชน ลดความเสี่ยงต่อ ชุมชนท้องถิ่นล้านนา สามารถวางแผนสุขภาพในชุมชนท้องถิ่นการท่องเที่ยววัฒนธรรมมรดกล้านนา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต การพัฒนากิจกรรมด้านศิลปะ และการสนทนากลุ่มเฉพาะ นำมาทำการวิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล โดยจับประเด็นหลักของเรื่อง (Traits) และจำแนกเหตุการณ์หลักๆ ด้วยการแยกเป็นประเด็น ตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย หลังจากนั้น คณะผู้วิจัยจะนำเสนอรายงานแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical

Description) พร้อมอ้างอิงคำพูดผู้ให้ข้อมูลสำคัญและนำเสนอรูปภาพประกอบเหตุการณ์ของเรื่องเพื่อยืนยันประเด็นที่พรรณนาวิเคราะห์ตามความเหมาะสม โดยเป็นการนำเสนอผลการวิจัยชุดองค์ความรู้ในการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) ประกอบภาพถ่ายพร้อมการบรรยาย จากผลการลงพื้นที่สำรวจผลงานทางศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่จากอดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาสังเคราะห์ให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน แล้วนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ศิลปกรรมล้านนา แล้วนำข้อมูลไปสู่การจัดทำเวทีประชาคมในชุมชนหรือพื้นที่ โดยการจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดทำประชาพิจารณ์ ในชุมชนหรือพื้นที่ โดยการจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดทำประชาพิจารณ์ หลังจากนั้น จึงดำเนินการลงมือปฏิบัติการวิจัย การจัดประชุมเสวนาทางวิชาการ และกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อการเรียนรู้องค์ความรู้พื้นที่กับชาวบ้านในชุมชน และการพัฒนาพื้นที่ในเมืองและชุมชนของกลุ่มที่มีกระบวนการสร้างสรรค์และการอนุรักษ์ที่เหมาะสม เพื่อสร้างเป็นต้นแบบในการพัฒนาแก่ชุมชน โดยการประเมินผลจากการสอบถามทัศนคติของคนในพื้นที่ เพื่อจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ ผลงานวิจัย วิดิทัศน์นำเสนอ และนวัตกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณชน รวมทั้งการจัดทำแผ่นพับ หนังสือสรุปองค์ความรู้ และการเผยแพร่สู่สื่อสารมวลชน สื่อสารสนเทศ วารสารท่องเที่ยวและวัฒนธรรม และการจัดพิมพ์เอกสารรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงเอกสาร และเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับ*การจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเชียงใหม่ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่* ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การตลาดในการพัฒนาเพื่อเป็นรูปธรรม
2. ให้มีการศึกษาหลากหลายกลุ่มทั้งชาวต่างชาติที่จะทำให้มีความน่าเชื่อถือทางข้อมูลการท่องเที่ยวด้านการตลาดมากขึ้น
3. ควรมีการนำข้อมูลสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ไปเผยแพร่ใน Website
4. การศึกษาการท่องเที่ยวหรือพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่จะสนับสนุนในการตัดสินใจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ และช่วยในการส่งเสริมการตลาดให้โดดเด่น
5. การสนับสนุนให้ศึกษาในประเด็นของกลไกที่จะนำมาปฏิบัติ การท่องเที่ยวที่มีความแปลกใหม่สอดคล้องกับปัจจุบัน
6. การศึกษาประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่จากแหล่งข้อมูลหลักฐานจากประเทศ
7. การศึกษาโบราณคดีและภูมิศาสตร์เมืองเชียงใหม่ในแต่ละช่วงสมัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมศิลปากร. *ตำนานสิงหนวัติกุมารในประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 61 พิมพ์ครั้งที่สาม ในงานพระราชทานเพลิงศพ พลตรี เจ้าราชบุตร (วงศ์ถ้วน ณ เชียงใหม่)*. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร. 2516.
- กิดานัน มลิทอง. *ไอซีทีเพื่อการศึกษา*. (กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์). 2548.
- แผนปฏิบัติการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำปีงบประมาณ 2562*. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2562.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 7 “วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวิตสัมพันธ์เชิงสังคมล้านนาในสังคมวิถีใหม่”
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระยาประชาภิจักรจักร. “ภาคที่ 4 ชื่อพิงควงคว่าด้วยลวะระสมัย : บริจเฉทที่ 11 ว่าด้วยลาวจกราชสร้างเมือง
เชียงราว”. และกรมศิลปากร “พงศาวดารเมืองเงินยางเชียงแสน” ใน ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 61.
(กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร). 2516.

วินัย พงศ์ศรีเพียร. เมืองเชียงแสนในจดหมายเหตุชาวตะวันตก. โลกประวัติศาสตร์ 3. (เมษายน-มิถุนายน 2540).
2540.

วีรพันธุ์ มาลัยพันธุ์. เครื่องมือยุคหินเก่าที่เชียงแสน. โบราณคดี ปีที่ 4:ฉบับ 1 ก.ค. 2515. 2515.

วรรณดี สุทธินรากร. การวิจัยเชิงคุณภาพ : การวิจัยในกระบวนการทัศนทางเลือก. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
สำนักพิมพ์สยามปริทัศน์ จำกัด. 2556.

วรรณดี แกมเกตุ. วิถีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่ง.
2551.

พระยาประชาภิจักรจักร. ภาคที่ 1 ชื่อสุวรรณโคมคว่าด้วยขอมสมัย ในพงศาวดารโยนก. พิมพ์ครั้งที่ห้า.
กรุงเทพฯ: คลังวิทยา. 2507.

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 ฉบับเจ้าพระยาธิปากรวงศมหาโกษาธิบดี. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์
พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). 2552.

ไพศาล วรคำ. การวิจัยเพื่อการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิมพ์ครั้งที่ 3. 2553).

สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 6 เชียงใหม่. 2542. หน้า 10.

วีรพันธุ์ มาลัยพันธุ์. เครื่องมือยุคหินเก่าที่เชียงแสน. โบราณคดี ปีที่ 4 ฉบับ 1 (ก.ค.2515).2515.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่
12. (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี. 2560-2564). 2564.

สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564).กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559.

สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ). 2564.

วิทยานิพนธ์/วารสาร

ชววิทย์ มิตรชอบ. เศรษฐกิจสร้างสรรค์ แนวคิดในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ :
เศรษฐศาสตร์สุโขทัยธรรมาธิราช. 5 (1). 2553.

จักรินรัตน์ นิยมคำ. การวิจัยเรื่องนี้การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของ
ท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ปี ที่ 3. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. 2552.

ประภาวี วงษ์บุตรศรี.การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ราชสีมา :
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 2556.

พรสวรรค์ อัมรานนท์. ตำนานเชียงแสน : การศึกษาเชิงวิจารณ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2526.

ภัทรา แจ้งใจเจริญ. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกรณีศึกษาชุมชนโอหังมาจิมูบ้านชีราคว่าโก
จังหวัดกัญญา ประเทศญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2558.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 7 “วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวิตศรัทธาเชิงสังคมล้านนาในสังคมวิถีใหม่”
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นุชนางค์ ชุมดี. การตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนโบราณในเขตเมืองเชียงแสนระหว่างพุทธ ศตวรรษที่
19-24. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2549.

ศักรินทร์ มงคลอิทธิเวช. การวิจัยเรื่องกระบวนการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อให้เป็นชุมชนน่าอยู่ :กรณีศึกษา
บ้านสบยาบ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2552.

บทสัมภาษณ์

สนทนากลุ่ม พระพุทธิญาณมุนี รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงราย วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม พระอภิชาติ รัตโก เจ้าอาวาสวัดสบกก วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม นายทองศักดิ์ หน่อสุวรรณ เกษตรอำเภอเชียงแสน วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม นางสาวแสงอัมพา หริมูลวงศ์ ศึกษานิเทศก์ สพฐ. เขต ๓ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม นางสาวโสภภาพร ไสยแพทย์ ศึกษานิเทศก์ สพฐ. เขต ๓ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม นายบุญส่ง เชื้อเจ็ดตน วัฒนธรรมเชียงแสน อำเภอเชียงแสน วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม นายนิวัฒน์ ร้อยแก้ว นักอนุรักษ์ลุ่มน้ำโขง อำเภอเชียงแสน วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม นายนิรันดร์ กุณะ ผู้นำชุมชนบ้านสบกก กลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สนทนากลุ่ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษเนเรศร์ บุญเลิศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย วันที่ 21 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ พระพุทธิญาณมุนี รองเจ้าคณะจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงราย วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ พระครูพิศาลธรรมมาทร(จรัญ) เจ้าคณะอำเภอเชียงแสน วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ พระครูจิริอินโทภาส รองเจ้าคณะอำเภอเชียงแสน วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ พระครูวิจารย์ธรรมสุนทร เจ้าอาวาสวัดพระธาตุเจดีย์หลวง วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ พระครูสุจินเจตยานุกการ รองเจ้าอาวาสวัดพระธาตุผาเงา วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ นางแพร ดอนชัย กลุ่มรักสุขภาพ จังหวัดเชียงราย วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ นายสายัญ วงศ์เงิน ประชาชนที่ได้นำแอปพลิเคชัน วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563

สัมภาษณ์ นายนิวัฒน์ ร้อยแก้ว นักอนุรักษ์ลุ่มน้ำโขง อำเภอเชียงแสน วันที่ 28 พฤศจิกายน 2563